

Stichting en Vereniging Mooi Binnenveld

Jaarverslag 2022

Kemphanen (Gert Kaasschieter)

Wageningen, 24 mei 2023

Inhoudsopgave

Foto's in het verslag	ii
Inleiding	1
Doelstellingen en Bestuur	1
Doelstelling Stichting.....	1
Doelstelling Vereniging.....	1
Bestuur	2
Werkgroepen.....	2
Stichting en Vereniging.....	2
Stichting Mooi Binnenveld	3
Beheer Binnenveldse Hooilanden	3
Beheer Groene Grens.....	5
Monitoring Binnenveldse Hooilanden	7
Vereniging Mooi Binnenveld	8
Ledenadministratie.....	8
Vrijwilligersactiviteiten.....	8
Educatie, onderzoek, onderwijs	9
Natuureducatie.....	9
Onderzoek en onderwijs	9
Publieksgerichte activiteiten	10
Excursies	10
Presentaties.....	10
Bijeenkomsten.....	10
Communicatie	12
Mooi Binnenveld in de media	12
Video's en films	12
Publicaties	13
Mooi Binnenveld, Posters en geplastificeerde kaarten van de Binnenveldse Hooilanden voor informatiemarkten.	13
Samenwerking.....	14
Coöperatie Binnenveldse Hooilanden (CBH) en Staatsbosbeheer (SBB)	14
Utrechtse Hooilanden en Staatsbosbeheer Utrecht	14
De Nieuwe NU	14
Fotografen	14
Weidevogelvereniging.....	14
Gemeentes en Provincie	14
Waterschap Vallei en Veluwe.....	14

Stichting Land van Peelen.....	14
Gebiedsaanpak	14
Financieel jaarverslag 2022, Jaarplan en begroting 2023	15
Bijlage 1 Excursies Mooi Binnenveld in 2022	16
Bijlage 2 Presentaties Mooi Binnenveld in 2022	17

Foto's in het verslag

Foto 1 Kemphanen (Gert Kaasschieter)	0
Foto 2 Monitoring nat schraalland Binnenveldse Hooilanden (Ken Giller).....	3
Foto 3 Faunastroom (niet gemaaid vegetatie) in de Binnenveldse Hooilanden (Thomas Kroon).	5
Foto 4 Aangelegde en in december 2022 opgeleverde fase 3 Groene Grens (Willem Heemskerk).....	6
Foto 5 Leerlingen in actie (Gert van der Meer).....	9

Inleiding

Het jaarverslag Mooi Binnenveld betreft zowel de Stichting Mooi Binnenveld (“De Stichting”), als de Vereniging Mooi Binnenveld (“de Vereniging”).

Statutaire naam Stichting:	Stichting Mooi Binnenveld
Statutaire naam Vereniging:	Vereniging Mooi Binnenveld
Vestigingsplaats Stichting en Vereniging:	Gerrit Zegelaarstraat 1, 6709 TA Wageningen
Kamer van Koophandel-nummer Stichting:	67234984
Kamer van Koophandel Vereniging:	74267752
Website:	www.mooibinnenveld.nl
ANBI Stichting:	RSIN 856888941 (sinds 25 okt 2016)
ANBI Vereniging:	RSIN 8598 31 395 (sinds 1 jan 2023)
Bankrekening Stichting:	NL61 TRIO 0338 4134 13
Bankrekening Vereniging:	NL46 TRIO 0320 3385 09

Doelstellingen en Bestuur

Doelstelling Stichting¹

De stichting heeft als doel behoud en beheer van in natuurwetenschappelijk en landschappelijk opzicht belangrijke terreinen in het Binnenveld. Dit geschiedt primair ter wille van de natuur en daarnaast ten behoeve van het geestelijk en lichamelijk welzijn van de mens. Haar streven is mede gericht op:

- Bevorderen van het behoud en herstel van natuur en landschap;
- Bevorderen van zuiverheid van water, bodem en lucht, alsmede bescherming van stilte en duisternis;
- Bevorderen van het besef dat de mens hiervoor verantwoordelijkheid draagt.

Haar meer specifieke doelstellingen zijn:

- a. Aankoop, behoud en beheer van bedoelde terreinen in het Binnenveld;
- b. Bemoeiingen met de overheid, rechtspersonen en natuurlijke personen;
- c. Bijeenbrengen van gelden en middelen, nodig voor de bevordering van het doel.

Doelstelling Vereniging

De vereniging ondersteunt de stichting bij haar algemene streven en haar specifieke doelstellingen.

De meer specifieke doelstellingen van de vereniging zijn:

- a. Geven van voorlichting en educatie;
- b. Verrichten of doen verrichten van onderzoek en het verzamelen van gegevens,
- c. Uitgeven van publicaties.
- d. Samenwerking met gelijkgerichte organisaties;

¹ De statuten (vereniging en stichting) en huishoudelijk reglement (vereniging) zullen in 2023 worden geüpdatet. Hierbij wordt tegens gekeken naar het eventueel herijken van de doelstellingen.

Samenvattend komt het er in de praktijk op neer dat de Stichting verantwoordelijk is voor grondaankoop en beheer (incl. subsidies, werknemers en monitoring) en dat de Vereniging alle publieksgerichte activiteiten organiseert (bv. website; excursies; organisatie en mobilisatie vrijwilligers; onderwijs gerichte activiteiten).

Bestuur

Willem Hendriks	Voorzitter (per 30/11/2022) en coördinator beheer
Kees de Ruiters	Voorzitter tot 30 november 2022
Anita de Moed	Secretaris per 18 mei 2022
Driek Enserink	Penningmeester en ledenadministrateur
Ingrid Luitse	Secretaris tot 2 februari 2022
Gert van der Meer	Bestuurslid (natuureducatie)
Femke Jochems	Bestuurslid (gebiedsaanpak) per 18 mei 2022
Patrick Jansen	Bestuurslid
Fons Koomen	Bestuurslid (monitoring)
Dick van der Hoek	Bestuurslid (wetenschappelijk advies)
Willem Heemskerk	Bestuurslid (communicatie)

Werkgroepen

Educatie	Gert van der Meer
Communicatie en website	Peter Goedhart (tot september 2022), Willem Heemskerk, Anita de Moed
Beheer	Willem Hendriks, Fons Koomen, Thomas Kroon, Nico de Koning (tot 1 juli 2022)
Financiën, leden administratie, etc.	Driek Enserink en kascontrole cie
Wetenschappelijke Adviescommissie	Dick van der Hoek, Michiel Wallis de Vries, Linus van der Plas, Flip Witte, Han Runhaar
Excursies	Klaas Swart coördinatie
Gebiedsaanpak	Rob Janmaat, Willem Hendriks, Femke Jochems, Elizabeth Hartgers

Stichting en Vereniging

Op 13 maart 2019 is de Vereniging Mooi Binnenveld opgericht. De Vereniging ondersteunt de doelstellingen van de Stichting. Alle certificaathouders die voor grondaankoop gedoneerd hebben aan de Stichting en alle leden van de Vereniging hebben via de Vereniging indirect en getrappt zeggenschap over het beleid van Stichting. Immers het bestuur van Stichting en Vereniging is een personele unie.

In het volgende het jaarverslag van de Stichting (Beheer en monitoring) en vervolgens het verslag van de Vereniging Mooi Binnenveld (publieksgerichte activiteiten).

Stichting Mooi Binnenveld

Beheer Binnenveldse Hooilanden

Op 23 december 2019 is de akte met de overdracht van grond van de Provincie aan Mooi Binnenveld gepasseerd. Daarmee werd de Stichting Mooi Binnenveld eigenaar van bijna 48,77 hectare natuurgrond in de Binnenveldse Hooilanden. In 2021 zijn nog enkele kadastrale aanpassingen gedaan. Deze zijn in 2022 formeel geregistreerd bij het kadaster. De certificaathouders (313) hebben de aankoop van 48,77 ha Binnenveldse Hooilanden mogelijk gemaakt. In 2022 zijn vrijwel alle certificaten ook afbetaald.

Als Mooi Binnenveld blijven we streven naar uitbreiding van het gebied en vergroting van de natuurwaarden in het gehele Binnenveld. Naast uitbreiding in hectares denken we daarbij ook aan bufferzones en groene/blauwe verbindingzones. Het in 2021 opgestarte gebiedsproces voor het gehele Binnenveld biedt wellicht hiervoor mogelijkheden.

Foto 1 Monitoring nat schraalland Binnenveldse Hooilanden (Ken Giller)

De uitvoering van het beheer kost geld. Het overgrote deel hiervan wordt verkregen via de zogenaamde provinciale SNL-subsidie. Deze subsidieaanvraag is voorbereid en via de Bosgroep Midden Nederland ingediend. De aanvraag is in twee gedeelten (44,45 hectare en 4,375 hectare) gehonoreerd. Voor dit vierde jaar was net als in het eerste jaar de subsidie (ruim) afdoende om de kosten te dekken, maar we weten nog niet hoe de kosten zich dat in de toekomst gaan ontwikkelen worden als we meer kosten gaan krijgen bijvoorbeeld door bv. extra onderhoud (denk aan het vlonderpad), grotere hoeveelheden maaisel, etc. Het is daarom goed om een financiële buffer te hebben. De SNL-subsidie wordt voor een periode van 6-jaar verstrekt, met een jaarlijkse uitbetaling. Na 6 jaar wordt beoordeeld of de natuurdoelen waarvoor de subsidie wordt vertrekt ook zijn gehaald en of de subsidie onder dezelfde voorwaarden wordt gecontinueerd.

Sinds de formele overdracht op 25 september 2021 is Mooi Binnenveld verantwoordelijk voor de werkzaamheden in ons deel van de Binnenlandse Hooilanden. De hoofdwatgangen zijn in bezit van het Waterschap Vallei en Veluwe en het beheer daarvan wordt dan ook door hen gedaan. Het veenstroompje valt wel onder het eigendom en beheer van Mooi Binnenveld.

Het maaien en afvoeren van het maaisel is de meest in het oog springende beheeractiviteit. Voor het maaien zijn verschillende gebieden te onderscheiden. De kades en het gebied tussen de Kromme Eem en Valleikanaal zijn relatief droge gebieden en die laten we maaien door de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden. Dit is onderdeel van hun verdienmodel. Het maaisel wordt gebruikt voor het vee of voor bokashi (anaerobe compostering).

In 2022 zijn de kades, met een totale lengte van circa 2 kilometer, de oeverwallen van de Kromme Eem en het kruidenrijk grasland tussen Kromme Eem en Valleikanaal, twee keer gemaaid. De eerste keer begin juli en de tweede keer in september. In totaal zijn van deze drogere terreindelen 33 grote balen geperst als veevoer en is ruim 40 ton maaisel afgevoerd voor compost.

De geplagde (natte) kwetsbare terreindelen zijn gemaaid door een gespecialiseerd bedrijf, De Vries, met de zogenaamde wetlandtrack. Deze wetlandtracks op rupsbanden zijn speciaal gebouwd voor natte terreinen om te voorkomen dat er flinke rijsporen ontstaan. Het belang van het maaien en vooral ook het afvoeren van het maaisel, is dat er zo voedingsstoffen uit het systeem worden verwijderd. Het doel is immers om in het gebied voedselarme (schrale) omstandigheden te creëren, die gunstig zijn voor soortenrijke natte hooilanden met zeldzame plantensoorten. Het maaien in augustus/september is dan het meest gunstig, omdat dan de meeste biomassa wordt afgevoerd en het broedseizoen is afgelopen. Ten slotte is dit moment gunstig omdat dan het merendeel van de plantensoorten al wel zaden hebben gevormd die weer voor het volgend groeiseizoen van belang zijn. Bij eerder maaien kunnen bepaalde kruiden en bloemen zich niet verder uitzaaien omdat de zaden nog niet rijp zijn en dan gelijk afgevoerd worden met het maaisel.

In 2022 is op deze wijze 34 hectare gemaaid. Verspreid door het gebied is op een aantal plekken vegetatie gespaard (niet gemaaid); zogenaamde faunastroken. Dit wordt gedaan om enerzijds schuilgelegenheid voor diverse faunasoorten te behouden en anderzijds om laatbloeiende plantensoorten de kans te bieden om zaad te zetten. In totaal is op deze manier circa 3,5 hectare van het terrein niet gemaaid. In het beheerdersoverleg worden overigens ook steeds afspraken gemaakt over tijdstip, frequentie en hoeveelheid maaien.

De Coöperatie Binnenveldse Hooilanden heeft het wandelpad langs de Veensteeg en rond de Snip enkele keren in het groeiseizoen gemaaid om het goed begaanbaar te houden voor recreanten. Voor het gedeelte langs de terreinen van Staatsbosbeheer zoeken we nog naar een oplossing.

Ook in 2022 zijn met vrijwilligers jonge boompjes, met name wilg en populier, uit het gebied verwijderd (zie ook vrijwilligersactiviteiten). Dit heeft plaatsgevonden op een zaterdagochtend in augustus en een maandagavond begin september, vlak voordat het terrein werd gemaaid.

Ons eigen maaisel is evenals het voorgaand jaar door de coöperatie – tezamen met hun eigen maaisel - verwerkt tot Bokashi. In totaal is in 2022 310 ton maaisel verwerkt op deze wijze. Tezamen met eigen gebruik door coöperatie leden en verkoop aan moestuinhouders is alle Bokashi verkocht. Het Bokashi experiment zal in 2023 worden geëvalueerd.

Bij het beheer van het gebied hoort ook om de waterhuishouding zo goed als mogelijk te beheersen. Hier liggen wel wat punten van zorg, omdat het klimaat steeds grilliger wordt, met meer periodes van heftige regenval en intensievere periodes van droogte. Voor ons extra van belang om de regelmogelijkheden die we hebben (via de in het gebied aanwezige stuwen) goed in de vingers te krijgen en de ontwikkeling van de vegetatie te volgen.

Een ander punt van het beheer heeft te maken met de fauna. Over de loop der tijd willen we een beter beeld zien te krijgen over predatie en verstoring in het gebied (ganzen, vos). Dit zijn punten die in het beheersoverleg met alle beheerders ook worden besproken.

Foto 2 Faunastrook (niet gemaaide vegetatie) in de Binnenveldse Hooilanden (Thomas Kroon).

Een ander punt van aandacht zijn de hoogspanningslijnen. Er worden regelmatig gewonde/gedode zwanen gevonden in het Binnenveld, nabij de Veensteeg, die tegen de hoogspanningsleidingen zijn gevlogen. De Dierenambulance, de Vogelwerkgroep Wageningen en de Vereniging Mooi Wageningen hebben al in september 2020 contact gehad met TenneT, beheerder hoogspanningskabels in het Binnenveld. De Vogelwerkgroep Wageningen, Mooi Binnenveld en anderen verzamelen data over aantallen gewonde en dode vogels. In 2023 zal TenneT met drones markeringen zogenaamde varkenskrullen hangen aan de onderste hoogspanningskabels. Dit is bedoeld om de kans op draadslachtoffers te verkleinen. Daarnaast wordt door beheerders de dierenambulance om vogels in het hele gebied te verwijderen die overleden zijn aan het vogelgriepvirus.

Het vandalisme was in 2022 sterk gereduceerd en was beperkt tot aanvallen op de bewegwijzering, zoals afzagen en in het water deponeren van bebording.

De meidoornhaag langs het pad aan de Veensteeg ontwikkelt zich goed en zal in de toekomst onderhouden worden door vrijwilligers. Deskundig advies is hierbij nodig om de heggen ondoordringbaar te houden.

Bij een goed beheer van een dergelijk relatief klein en kwetsbaar natuurgebied hoort ook het bewaren van de rust en het (enigszins) beperken van de recreatiedruk. Om die reden wordt in het broedseizoen het vlonderpad afgesloten en moeten we gedurende het jaar ook wat terughoudend zijn met monitoring- en onderzoeksactiviteiten.

Beheer Groene Grens

Mooi Binnenveld beheert sinds april 2018 natuurgebied de Groene Grens, in opdracht van gemeente Veenendaal. 2022 was het 5e jaar dat wij het beheer van dit gebied mochten verzorgen. De Groene Grens bestaat uit twee deelgebieden. Een zuidelijk deelgebied, dat gerealiseerd is in 2012/2013 en een noordelijk deelgebied, dat in 2014/2015 aangelegd is. In 2022 is daar met Fase 3 nog circa 5 hectare aan natuurgebied toegevoegd, dat beide gebieden min of meer verbindt. In de Groene Grens werkt Mooi Binnenveld samen met gemeente Veenendaal, gemeente Ede en Waterschap Vallei en Veluwe.

Mooi Binnenveld

Belangrijk onderdeel van het beheer van de Groene Grens is het maaien en afvoeren van de kruidenrijke graslanden en natte schraallanden om zodoende een hoge soortenrijkdom te realiseren. De kruidenrijke hooilanden, die zich in de Groene Grens op niet afgegraven gronden bevinden, worden twee keer per jaar gemaaid. Het nat schraalland en (kalk)moeras, op de afgegraven gronden, wordt één keer per jaar gemaaid. Daarnaast dienen in het gebied poelen, houtsingels, knotwilgen, bomenlanen en watergangen onderhouden te worden.

De natste terreindelen in de Groene Grens, bestaande uit nat schraalland en kalkmoeras, zijn eind september gemaaid door De Vries met wetlandtracks. De drogere terreindelen zijn gemaaid met regulier materieel door firma Lagerweij uit Renswoude. Een deel van het maaisel van het soortenrijke nat schraalland, is gebruikt om uit te strooien in de nieuw aangelegde fase 3 van de Groene Grens.

In de Groene Grens werkt Mooi Binnenveld onder andere samen met Jan van Ruiswijk, tevens één van de leden van de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden, die zijn boerenbedrijf heeft nabij de Groene Grens. Van Ruiswijk maait en hooit kruidenrijk grasland in de Groene Grens. Het hooi wordt op dit bedrijf, circa 500 meter afstand van het natuurgebied, onder andere gevoerd aan jongvee. Ook een deel van de opbrengst van de natuurakkers in de Groene Grens wordt gebruikt door dit boerenbedrijf. Dit zijn rogge akkers, die ook een grote rijkdom aan akkerkruiden herbergen, waaronder korenbloem, klaproos en akkergeroentrost.

Sinds eind 2020 werkt Mooi Binnenveld in de Groene Grens ook samen met Natuurzorg Veluwe-Vallei. Deze organisatie biedt werkplekken in de natuur aan mensen met een indicatie voor dagbesteding of activerend werk. Natuurzorg voert in de Groene Grens kleinschalig onderhoud uit in het gebied met handgereedschap. In 2022 hebben zij onder andere wilgen geknot, houtige opslag verwijderd uit het nat schraalland en vlonderpaden vrij van begroeiing gemaakt.

Foto 3 Aangelegde en in december 2022 opgeleverde fase 3 Groene Grens (Willem Heemskerk)

Monitoring Binnenveldse Hooilanden

In 2020 is een monitoringplan opgesteld voor de monitoring van de natuurontwikkeling van de terreinen van Mooi Binnenveld en de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden. Er is een aanpak voor monitoring van de volgende soortgroepen: Flora en vegetatie, mossen, broedvogels, dagvlinders, libellen en sprinkhanen. Fons Koomen (Mooi Binnenveld) werkt met coördinatoren per soortgroep of monitoringsonderdeel. De resultaten en de gedetailleerde verslagen zijn op de website terug te vinden.

Datum	Plaats en activiteit	Deelnemers
mrt-jul 2022	BH: WB-Oost; monitoring broedende weidevogels	3
feb-jun 2022	BH: VWG-Wag & IVN-Ede; BMP-A broedvogel monitoring	8
Jul-aug2022	BH: Permanente proefvlakken Vaatplanten	4
jul-2021	BH (CBH deel): SNL-soortkartering Flora	4
mei-aug 2022	BH: Libellen monitoring NEM-telroute	4
apr-okt 2022	BH: Dagvlinders monitoring NEM-telroute	2
aug 2022	BH: Kwaliteitsmonitoring oppervlakte water	1
2022	BH: Kwartelringen	1
2022	Kromme Eem: RAVON, modderkruiper monitoring	1

De volgende monitoring rapporten zijn uitgebracht:

- Libellen Binnenveldse Hooilanden 2022
- Dagvlinders Binnenveldse Hooilanden 2022
- Planten Binnenveldse Hooilanden (CBH-deel) (SNL-soortkartering flora)
- Broedvogels Binnenveldse Hooilanden 2022
- Kwartelringen rapport 2022

Zie [Mooi Binnenveld website publicaties](#)

Wildcamera in het Eendenbosje

Om inzicht te krijgen in de predatie in het gebied door met name vossen heeft mooi Binnenveld met behulp van wildcamera's een aantal maanden opnames gemaakt. Bij een eerste analyse van de beelden werden geen vossen met prooien en/of eieren gezien. De opnames gaven overigens wel een aardig beeld van de aanwezige fauna in het bosje; onder andere werden veel zoogdieren: vos, ree. Boommarter, steenmarter, das, bruine rat, haas, bosmuis, maar ook vogels: merel, roodborst, houtduif, houtsnip, koperwiek, havik waargenomen. Het voornemen is om de opnames in 2023 te herhalen zodat een beter beeld kan worden verkregen.

Vereniging Mooi Binnenveld

Ledenadministratie

Daarnaast kent de vereniging reguliere contributie betalende leden; dit reguliere ledenbestand stond per 31/12/2021 op 144 leden en per 31/12/2022 op 211 leden. In totaal zijn er 313 deel- en volcertificaathouders. De 159 vol certificaathouders waren tot 2022 gevrijwaard van contributies in 2023 aangeschreven om betalend lid te worden.

Van het totaal aantal leden op 31 december 2022 kwamen er 136 uit Wageningen, 29 uit Bennekom, 14 uit Veenendaal, 10 uit Ede en 2 uit Rhenen. De resterende 20 leden komen vanuit heel Nederland en zelfs uit het buitenland. De verwachting is dat het aantal leden in 2023 zal doorgroeien naar 300 leden.

Vrijwilligersactiviteiten

De beheerders van Mooi Binnenveld (Thomas Kroon en Nico de Koning, de laatste tot 1 juli 2022) coördineren op basis van behoefte vrijwilligersactiviteiten met Verenigingsleden, partnerorganisaties en het brede publiek. Ook in 2022 waren er een beperkt aantal vrijwilligersactiviteiten. Dit ging met name over boompjestrakken in de Binnenveldse Hooilanden. Een aantal vrijwilligers hebben dat ook gedaan bij de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden.

In 2022 zijn ook weer vrijwilligers actief geweest in de Groene Grens, waaronder leden van A Rocha Heuvelrug. Zij hebben diverse snoeiwerkzaamheden uitgevoerd in het gebied.

De meeste acties in de Binnenveldse Hooilanden (BH) en de Groene Grens (GG) betreffen knot en snoeiwerkzaamheden en boomopslag trekken. De volgende vrijwilligersactiviteiten werden in 2022 in de Groene Grens en de Binnenveldse Hooilanden uitgevoerd.

Datum	Voor wie?	Activiteit	#
13-08-22	MB	BH: boompjestrakdag - zaailingen wilg/populier/berk	25
23-08-22	MB	BH: boompjestrakavond - zaailingen wilg/populier/berk	25
02-11-22	MB/Gem Veenendaal	GG-Noord: A Rocha; snoeiwerkzaamheden houtopslag,	15
3-12-22	Mb/Gem Veenendaal	GG-Noord: A Rocha: snoeiwerkzaamheden houtopslag	15
02-2022	MB/Gem. Veenendaal	Groene Grens: Natuurzorg Veluwe Vallei	20
16-11-22	Coöperatie BH	Boompjestrakken	4

Uiteindelijk mobiliseert Mooi Binnenveld ook veel vrijwilligers voor talloze andere zaken die in het vervolg aan bod komen. Hierbij een overzicht: IVN Natuureducatie (23), Excursiegidsen (21), Monitoring (22), Gebiedsvisie (4), Bestuur (9), Wetenschappelijke cie (5), Communicatie (1). Hierbij bestaat overigens wel enige overlap.

Educatie, onderzoek, onderwijs

Natuureducatie

Mooi Binnenveld (Gert van der Meer) en IVN Regio Oost en IVN Het Groene Wiel (Natuur- en Milieu Educatie, NME) coördineerden in 2022 de educatie voor lagere scholen in 't Binnenveld. IVN Het Groene Wiel verzorgt educatie over natuur, duurzaamheid en gezondheid. In Ede en Wageningen krijgen jaarlijks 24.000 kinderen en jongeren op school natuur- en milieueducatie van Het Groene Wiel, waaronder dus ook activiteiten in 't Binnenveld (<https://www.ivn.nl/het-groene-wiel>).

Foto 4 Leerlingen in actie (Gert van der Meer).

Specifiek voor Mooi Binnenveld heeft de Gemeente Ede Euro 10.000 vrij gemaakt voor educatie in het Binnenveld. De provincie Gelderland heeft ook Euro 10.000 bijgedragen. In 2019/2020 is door IVN en MB een introductiefilm (voor eerste les op school, zie onder video's) gemaakt, zijn zoekkaarten (planten, vogels etc.) en een lesprogramma ontwikkeld en zijn vrijwilligers (6 vrijwilligers per klas) geworven en opgeleid. In totaal waren er 23 vrijwilligers actief betrokken bij de veldactiviteiten met kinderen, de fietstocht en de presentatie op school. Deze vrijwilligers kwamen grotendeels van Mooi Wageningen, maar ook van IVN. In totaal hebben 148 kinderen uit Ede en Bennekom meegedaan aan de excursies en nog 32 kinderen uit Wageningen, die zelf een excursie aanvroegen.

Datum	Doelgroep	Plaats en focus	#
30-06	Sint Alexanderschool	Bennekom Groep 7	29
20-06	OBS De Prinsenakker	Bennekom Groep 8	21
27-06	GBS De Triangel Ede	Ede Groep 8	32
29-06	Wilhelminaschool	Bennekom Groep 7	29
21-06	SMDB de Kraats	Bennekom Groep 8A	16
28-06	SMDB de Kraats	Bennekom Groep 8B	21
29-06	Alfrink school	Wageningen Groep 8, presentatie leerlingen	32

Onderzoek en onderwijs

Mooi Binnenveld begeleidt op verzoek studenten activiteiten van AERES-MBO Ede, VanHallLarenstein (VHL) en Wageningen University en Research (WUR), en in 2022 ook van Universiteit Utrecht.

Twee studies werden uitgevoerd door ACT-teams (Academic Consultancy Training van de WUR) in de Binnenveldse Hooilanden. De eerste had als focus de "blauwgroene dooradering"; de tweede onderzocht de stikstofdepositie. Daarnaast verleende de Vereniging MB en haar vrijwilligers in een wijder samenwerkingsverband steun aan een onderzoek over de waterkwaliteit in het Binnenveld. Zie rapport bij publicaties.

Vijf studenten van VanHallLarenstein zijn begeleid bij hun onderzoek naar een Ecologische Verbindingszone tussen de Veluwe en de Binnenveldse Hooilanden. Zie rapport bij publicaties.

Een ICRA-team met 18 post-graduate studenten uit Afrika en het Midden-Oosten onderzochten de relatie natuurbeheer, landbouw en onderzoek. Deze activiteit is een samenwerking tussen Coöperatie Binnenveldse Hooilanden en Mooi Binnenveld in opdracht van ICRA.

Een MSc student van Utrecht University werd begeleid bij een studie over de relatie tussen bestuurlijke autoriteiten en burgerinitiatieven. Zie MSc scriptie bij publicaties.

Publieksgerichte activiteiten

Excursies

Ondanks het feit dat we in 2022 nog begonnen met Covid 19 restricties zijn er 31 excursies georganiseerd, waarvan er 8 betaald werden. In totaal werd hier in Euro 2200 voor betaald, hetgeen ten goede komt aan de Vereniging Mooi Binnenveld.

Een totaal van 737 deelnemers bezocht de diverse excursies. Belangrijkste groepen waren leden, algemeen publiek, studenten (AERES, WUR, VHL en ICRA). Sommige excursies werden gecombineerd met de Coöperatie Binnenveldse Hooilanden en met boerderij de Hooilanden (workshops). Belangrijk waren ook excursies voor bestuurders (Europese Unie, landbouwraden). Op 24 januari bezochten twee ministers van landbouw de Binnenveldse Hooilanden

Mooi Binnenveld, met Klaas Swart als coördinator, heeft een lijst met 21 excursieleiders (sommigen zijn aspirant gidsen) samengesteld die op aanvraag excursies organiseren, alsmede een schema van excursies voor de leden en certificaathouders. Het excursieseizoen loopt ruwweg van 1 maart tot en met 15 oktober. Een beperkt aantal geplande excursies zijn afgelast in 2022., waaronder de seizoen afsluiting wegens slecht weer

Een volledige lijst van excursies en presentaties is te vinden in Bijlage 1.

Presentaties

Vele presentaties over de natuurontwikkeling in de Binnenveldse Hooilanden zijn door (bestuurs-) leden op verzoek verzorgd. In totaal hebben meer dan 403 mensen daaraan deelgenomen.

Daarnaast zijn er presentaties geweest (en ook beschikbaar in ALV notulen) tijdens de drie Algemene Leden Vergaderingen die in 2022 plaatsvonden. Een totaal van 142 leden hebben die presentaties gevolgd.

Zie lijst presentaties in Bijlage 2.

Bijeenkomsten

Het bestuur van Mooi Binnenveld (Vereniging en Stichting) vergadert ongeveer 9 maal per jaar (2de maandag van de maand en niet in de zomer).

In een gewoon jaar zijn er twee ALV's: een voorjaars-ALV in april-mei en een najaars-ALV aan het eind van het jaar. In 2022 waren dat er drie. De eerste op 2 februari was een uitgestelde ALV van 2021 en vanwege beperkingen online (72 leden logden in). In deze vergadering werd het jaarplan 2022 en begroting besproken en goedgekeurd. Tevens waren er presentaties over de Gebiedsaanpak (Eric Spies) De Groene Grens (Rob Janmaat) en Broedvogels in de Binnenveldse Hooilanden (Gert van der Meer en Linus van der Plas).

Op de ALV van 18 mei 2022 in het Schip van Blauw werd het jaar 2021 besproken. Belangrijkste agendapunten waren het bespreken van beheer en monitoring, alsmede financiën, in het kader van

het Jaarverslag 2021, Financieel jaarverslag 2021. Verder werd de ALV goedkeuring gevraagd voor een bestuurswisseling. De ALV werd gevolgd door een presentatie van Mathilde Maijer over Water in het Binnenveld. Ingrid Luitse (secretaris) en Rob Janmaat (communicatie) zijn aftredend bestuurslid sinds de vorige ALV en treden nu formeel af. In deze ALV werden kandidaatsbestuursleden Femke Jochems en Anita de Moed formeel gekozen in het bestuur van de Vereniging. Ook werd Rob Janmaat benoemd tot erelid van de Vereniging Mooi Wageningen.

Tijdens de ALV van 30 november 2022 in het Schip van Blauw werd onder andere het jaarplan en begroting voor 2023 besproken en aangekomen. Dit na de presentatie van de hoogtepunten van 2022. Henk Kloen vertelde vervolgens over de Floraontwikkeling in de Binnenveldse Hooilanden. Kees de Ruiters trad na vele jaren af als voorzitter en werd Willem Hendriks bevestigd als nieuwe voorzitter. De nieuwe voorzitter dankte Kees voor zijn inzet tijdens de intensieve jaren van oprichting van Mooi Binnenveld.

Andere bijeenkomsten die plaatsvonden waren: bestuursvergaderingen, regelmatige overleg over de beheer activiteiten met het waterschap en de beheerder, en met Coöperatie Binnenveldse Hooilanden, Staatsbosbeheer en Waterschap.

In het Binnenveld loopt een gebiedsproces (zie www.gebiedsaanpakhetbinnenveld.nl). Vanuit Mooi Binnenveld is hiervoor een werkgroep geformeerd (Elizabeth Hartgers, Femke Jochems, Rob Janmaat, Willem Hendriks), die dit proces volgt en bijeenkomsten bijwoont. In de zomer van 2022 is fase 1 van dit proces afgerond (een verkennende fase) en in het najaar van 2022 is fase 2 opgestart. Mooi Binnenveld heeft in dit kader diverse bijeenkomsten bijgewoond. Sinds fase 2 maken wij deel uit van de zogenaamde Binnenveldtafel (ambtelijk én bestuurlijk) waarin de betrokken overheden (gemeenten, provincies en waterschap) alsook een afvaardiging van agrarische organisaties en natuurorganisaties zitting hebben. Wij vertegenwoordigen hierin een aantal natuur- en milieuorganisaties die in de regio actief zijn; hiervoor is ook een klankbordgroep Natuur en Milieu geformeerd.

In Bennenkom is een burgerinitiatief ontstaan rondom het zogenaamde Land van Peelen. Een zwaar bemeste akker te midden van een bosgebied. Er zijn plannen ontwikkeld om dit gebied te transformeren tot natuurgebied (zie www.landvanpeelen.nl). Vertegenwoordigers van Mooi Binnenveld fungeren hebben enkele malen met de initiatiefnemers hiervan om te tafel gezeten voor het uitwisselen van informatie en het geven van adviezen over aanpak en strategie.

Communicatie

Mooi Binnenveld in de media

Regelmatig brengt **de Gelderlander** nieuws over het Binnenveld. Zie een aantal voorbeelden in de navolgende tabel.

Een greep uit de vele andere publicaties is samengebracht in de navolgende tabel. Ook in de bladen van partners is informatie over het Binnenveld te vinden zoals: Weidevogelgroep, KNNV (Urtica), Mooi Wageningen, en de Nieuwe Veluwe. Daarnaast ook media zoals Waarneming.nl.

Datum	Onderwerp en link	Medium en auteur
24-01-2022	De balans van het Binnenveld als voorbeeld voor Nederland: Natuurministers bezoeken Gelderland.	De Gelderlander Albert Heller
21-02-2022	Binnenveld begint steeds meer te lijken op een binnenzee.	De Gelderlander Arnold Winkel
09-06-2022	Bedreigingen van het Binnenveld komen van alle kanten	Ede Stad
01-11-2022	Van uiterwaarden tot Binnenveld: Expositie in Casteelse Poort	De Gelderlander Manon Bastidas
27-11-2022	Buurtbewoners testen waterkwaliteit in het Binnenveld	De Gelderlander Arnold Winkel
30-11-2022	Natuurmonitoring in het Binnenveld	Nature today
13-12-2022	Vrieskou in het Binnenveld	Rijnpost

Daarnaast worden excursies regelmatig aangekondigd in de evenementen agenda van de volgende bladen: Rijnpost, Stad Wageningen, Bennekoms Nieuwsblad en Ede Stad.

Video's en films

In de loop van 2022 zijn verschillende video's en films gemaakt. Mooi Binnenveld heeft de film "Nieuwe Natuur in Gemeenschappelijk Eigendom" mede gefinancierd. IVN maakte een mooie film voor de jeugd, die gebruikt wordt bij het IVN/Mooi Binnenveld natuureducatie programma.

Als onderdeel van de tentoonstelling over de Wageningse Landschappen in museum de Casteelse Poort is een film gemaakt met Wim Huijser.

Datum	Doelgroep	Onderwerp	Auteur
1-4-22	HAS Den Bosch	Natuurherstelproject en studenten	Staatsbosbeheer en RPS
< 2022	Algemeen publiek	Boeren en burgers voor natuur in het Binnenveld	Pauline van Tuyll, Fairbeeld producties
< 2022	Basisonderwijs	Onderwijsfilm Mooi Binnenveld	IVN/Het Groene Wiel
28-9-22	Boeren en burgers	Beter bodembeheer met bokashi	Louis Bolk/CBH/LTO
1-11-22	Museum Casteelse Poort	Landschappen in Wageningen	Drone Wageningen
31-12-22	Engelssprekend publiek	Ice skating in the Netherlands	Drone Wageningen

Luc Enting Films en zijn team (Melchert Meijer zu Schlochtern, Harald van de Sanden) maken sinds begin 2022 opnamen voor een film over het Binnenveld: www.hooilanddefilm.nl. Dit is mogelijk

gemaakt door bijdragen van de Gemeentes Wageningen, Ede, Rhenen en Veenendaal, Provincies Gelderland en Utrecht, alsmede van BNNVARA en Prins Bernhard Cultuurfonds en Omroep Gelderland. Het is de verwachting dat deze film eind november 2023 gereed zal zijn.

Website en nieuwsberichten

Mooi Binnenveld heeft ook een eigen website (www.mooibinnenveld.nl), waar regelmatig (minimaal tweewekelijks) door de redacteuren nieuwberichten werden geplaatst over de voortgang en de verschillende activiteiten. Per kwartaal werden uit deze nieuwsberichten een aantal berichten geselecteerd en vervolgens als nieuwsbrief per kwartaal naar alle leden en belangstellenden toegestuurd. Zo bleven de leden op de hoogte van het wel en wee van Mooi Binnenveld.

In 2022 plaatste MB 42 nieuwsberichten op de website in de volgende categorieën: Monitoring (10), Activiteiten (18), Mensen (2) en Publiciteit (6) en Natuurbeheer (6).

In 2022 kwam mooibinnenveld.nl 137000 keer naar voren in zoekopdrachten. Vervolgens werd er 5980 doorgelikt.

De top vijf van meest aangeklikte pagina's zijn: Binnenveldse hooilanden, Groene Grens Veenendaal, Recreatie en Nieuwsbericht vogelen. Daarnaast worden de volgende woorden gevonden (Impressions): Binnenveldse Hooilanden, Binnenveld, Groene grens Veenendaal, Binnenveld Wageningen. De CTR (Click Through Ratio) voor Mooi Binnenveld (53%) en Binnenveldse Hooilanden (27%) is hoog, zijn dus gemakkelijk te vinden.

Ook is Mooi Binnenveld actief op twitter (@MooiBinnenveld) met 644 volgers.

Publicaties

Naast jaarverslagen en nieuwsbrieven publiceert Mooi Binnenveld ook rapporten van studies en met name monitoring rapporten. Een volledige lijst is te vinden op de website <https://mooibinnenveld.nl/publicaties/>

Andere rapporten van studies zijn (op verzoek beschikbaar):

Cathy de Jongh, 2023. *Groene Ruimte moet je maken: interactie tussen gemeenten en lokale groeninitiatieven*. MSc Sustainable Development, specialisatie Earth System Governance 27 januari 2023

Cathy de Jongh, 2023. *Do-it-yourself greening. Interaction between municipal authorities and community-led initiatives for urban green spaces*. Master in Sustainable Development Master's Thesis GEO4-2321 and GEO4-2322

Ilse van Hunnik, Michael van der Kaaij, Martijn de Laat, Jelle Nijhuis en Vivienne Klein Paste (2022). *Landschapsplan Binnenveld*. VanHallLarenstein.

ICRA, 2023 Feedback Post-graduate course participants on interaction research, nature and farming.

Meike van den Boom, Flora van Eupen, Carlijn Fransen, Minke Mulder, Nadja Warth, Luc Wasser (2022), The effects of nitrogen on nature in the Binnenveldse Hooilanden, WUR-ACT project 2.986

Mooi Binnenveld, Posters en geplastificeerde kaarten van de Binnenveldse Hooilanden voor informatiemarkten.

Samenwerking

Coöperatie Binnenveldse Hooilanden (CBH) en Staatsbosbeheer (SBB)

Met name met CBH en SBB is er veel contact over het beheer van de Binnenveldse Hooilanden. Elke zes maanden is er een overleg, waarbij ook het Waterschap aanschuift. Op uitvoeringniveau werken de beheerders van de deze organisaties frequent samen.

Utrechtse Hooilanden en Staatsbosbeheer Utrecht

Aan de Utrechtse kant van De Grift wordt ook gewerkt aan nieuwe natuur; hier komen de Achterbergse Hooilanden. Mooi Binnenveld houdt hierover contact met de projectleiding en (toekomstige) beheerder van het gebied (Staatsbosbeheer). Projectleider Utrechtse Binnenveld. Aannemer Wetering uit Heesch voert de werkzaamheden uit. Ook vanuit het gebiedsproces (zie hiervoor) hebben we contact met SBB.

De Nieuwe NU

Op 24 september participeerde Mooi Binnenveld in de buurt-info markt van De Nieuwe Nu, vereniging van buurtschap De Nude. Posters en kaarten werden gepresenteerd en samenwerking werd besproken.

Fotografen

Mooi Binnenveld heeft een nauw contact met een aantal natuurfotografen, die regelmatig onbezoldigd foto's beschikbaar stellen voor de website en presentaties. Foto's van de volgende fotografen zijn vrijblijvend, maar met bronvermelding gebruikt voor website, nieuwsbrieven, presentaties en rapporten: Gert Kaasschieter, Paul Hulshof, Peter Pfeifer, Hans Geurtsen, Hennie Roelofsen, Marnix van 't Riet Renswoude en anderen.

Weidevogelvereniging

Met name in de broedperiode is intensieve personele en inhoudelijke samenwerking met de Weidevogelvereniging Binnenveld-Oost, afdeling Wageningen en Bennekom.

Gemeentes en Provincie

Vanuit het gebiedsproces (zie later) hebben we contact met omliggende gemeenten en provincies. In het kader van het beheer van de Groene Grens is er regelmatig contact met de gemeente Veenendaal en Ede. Ook vanuit andere initiatieven (bv. scholierenproject) lopen er contacten met de regionale overheden.

Waterschap Vallei en Veluwe

In 2022 is intensief overleg geweest met het waterschap en het kadaster over de ruil met gesloten beurzen van sloten en drainagekanalen. Regelmatig contact is er ook in het beheerdersoverleg.

Stichting Land van Peelen

In Bennekom is medio 2021 een burgerinitiatief gestart om te komen tot natuurontwikkeling met de Stichting Land van Peelen. Mooi Binnenveld ondersteunt dit initiatief met kennis en expertise. In 2022 volgde nader overleg en werd deelgenomen aan een burenoworkshop over het Land van Peelen over

Gebiedsaanpak

Voor het gehele Binnenveld is – op initiatief van de regionale overheden – in 2022 een gebiedsaanpak gestart (<https://gebiedsaanpakhetbinnenveld.nl/>). Mooi Binnenveld is hierbij als

gebiedspartij nauw betrokken. Dit traject loopt tot medio 2023 met als doel om te komen tot meer concrete planvorming over de toekomstige inrichting van het gehele gebied. We hebben hier een interne werkgroep gebiedsaanpak voor opgericht (zie ook hiervoor: overleggen). In dit traject komen we in de eerste plaats op voor behoud en versterking van ons eigen natuurgebied, maar maken we ons ook hart voor aanleg en versterking van groenblauwe verbindingszones, behoud van het open landschap etc. We zijn hierbij gericht op samenwerking met andere natuurorganisaties (waaronder SBB en de agrarische organisaties)

Financieel jaarverslag 2022, Jaarplan en begroting 2023

Separaat is een financieel jaarverslag gepubliceerd voor 2022. Dit verslag zal op de website geplaatst worden bij goedkeuring door de ALV van 24 mei 2023.

Separaat is er een jaarplan en begroting gemaakt voor 2023. Dit laatste plan werd op 30 november 2022 goedgekeurd in de ALV van Mooi Binnenveld. [Zie website.](#)

Bijlage 1 Excursies Mooi Binnenveld in 2022

Excursies			
Datum	Doelgroep	Plaats en focus	#
3-mrt	WUR cursus studenten; Schultner	BH: Engaging and Modelling with Stakeholders solving Environmental Problems	25
7-mrt	Bestuur Stg Marke Gorsselse Heide	BH: Crowdfunding en vegetatie ontwikkeling	8
19-mrt	leden MB - 1e groep	BH: grutto, kievit, speenkruid	12
25-mrt	EU-directoraat Generaal Climate Action	BH: natuurgebied achtergrond	20
26-mrt	leden MB - 2e groep	BH: grutto, kievit, speenkruid	25
10-apr	Groep KNNV leden, 14 personen	BH: aanvraag	14
13-apr	NWG-Wageningen	BH: 1 wandel- en 4 fietsgroepen	60
14-apr	GIS Consultancy, Sweco Nld B.V.	BH: aanvraag	19
16-apr	breed publiek	BH: kievit, b-zwaluw, dotterbl, pinksterbl	8
16-apr	breed publiek	BH: kievit, b-zwaluw, dotterbl, pinksterbl	7
7-mei	breed publiek	BH: moeraskartelblad en bloeiend vetblad	20
11-mei	1e jaars Aeres Hogeschool, Geerdink	BH: Case study	30
11-mei	Vereniging '5 dorpen in het groen'	Oosterbeek, Binneveldse Hooilanden	75
19-mei	docenten opl. Aeres Hogeschool	BH: Wandelen bij Uitkijktoren	8
28-mei	Week vd Biologie	BH: Fietsen en wandelen	45
9-jun	WUR-Bio-Interacties BU - Notermans	BH: excursie met 4 fietsgroepen	60
10-jun	KIT oud-collega's Heemskerk	BH: Case study	10
21-jun	breed publiek	BH: langste dag excursie	25
23-jun	18 Afrikaanse ICRA cursisten	BH: Case study ism Coop BH	18
23-jun	BuZa - landbouwraden	BH: Case study samenwerking met CBH	20
25-jun	breed publiek	BH: orchideeën, moeraswespenorchis,	20
29-jun	Kardinaal Alfrink school	BH: waterdiertjes vangen en	35
6-jul	Alfa Accountants Kanos	BH: Uitkijktoren en kanotocht	50
3-aug	Groep oudere Veenendalers	BH: n.a.v. lezing van Gert	20
30-aug	breed publiek	BH: Fietsen en wandelen	20
3-sep	Buurtvereniging Oude Ooststeeg	BH: aanvraag voor 3 fietsgroepen	40
11-sep	open monumentendag	BH: De Lynx en fietstocht	10
19-sep	Educatieve dag 19 sept (water security)	BH: aanvraag Harmen Knap, WUR	20
24-sep	Vogelwerkgroep IJsseldelta	BH: aanvraag Simon Miske	10
24-sep	breed publiek	BH: De Lynx eed fietstocht	3
15-okt	leden MB	BH: Seizoensafsluiting	0
Totaal			737

Bijlage 2 Presentaties Mooi Binnenveld in 2022

Presentaties			
Datum	Doelgroep	Plaats en focus	#
2-feb	Leden van MB, ALV, digitaal	Broedvogels 2021 van der Meer/Van der Plas	72
2-feb	Leden van MB, ALV, digitaal	Groene Grens Rob Janmaat	
2-feb	Leden van MB, ALV, digitaal	Gebiedsproces Eric Spies (Wing)	
13-apr	NWG-Wageningen, WUR	Peter Smits	60
11-mei	Vereniging '5 dorpen in het groen'	Oosterbeek, Willem Hendriks	75
18-mei	Leden van MB, ALV Schip van Blauw	Water in het Binnenveld Mathilde Maijer	35
9-jun	WUR-Bio-Interacties BU - Notermans	Peter Smits	60
10-jun	KIT heidagen	Willem Heemskerk	10
23-jun	ICRA post-graduates uit Afrika: WICC	Willem Heemskerk	18
24-jun	Afrikaanse ICRA cursisten	Paneldiscussion with MB and CBH	18
?-09	Vrouwen NU	Presentatie Dick van der Hoek	20
30-nov	Leden van MB, ALV Schip van Blauw	Flora ontwikkeling Henk Kloen	35
Totaal			403